

† TEOFAN
Mitropolitul Moldovei și Bucovinei

**ÎNVIEREA LUI HRISTOS -
SALVAREA OMENIRII**

*Scrisoare pastorală
la sărbătoarea Învierii Domnului*

Iași, 2022

STIRIPEȘTI SEȘTI

STRIPE SURSERO

**† TEOFAN
PRIN HARUL LUI DUMNEZEU
ARHIEPISCOP AL IAȘILOR ȘI
MITROPOLIT AL MOLDOVEI ȘI BUCOVINEI**

**Iubiților preoți din parohii,
cuvioșilor viețuitori ai sfintelor mănăstiri și
drept-credinciosului popor al lui Dumnezeu
din Arhiepiscopia Iașilor:
har, bucurie, iertare și ajutor
de la Dumnezeu Cel în Treime preaslăvit -
Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt**

*Pocățiți-vă și vă întoarceți, ca să se
șteargă păcatele voastre, ca să viniți de
la fața Domnului vremuri de ușurare
și ca să vă trimită pe Cel mai dinainte
vestit vouă, pe Iisus Hristos
(Faptele Apostolilor 3, 19-20)*

Iubiți fii și fiice ai Bisericii lui Hristos,

HRISTOS A ÎNVIAT!

La puțină vreme după Învierea Domnului Hristos,
Sfântul Apostol Petru îi chema pe oameni la pocăință, în-
demnându-i să se întorcă spre Dumnezeu ca să vină vre-
muri de ușurare peste lume.

Sărbătoarea Învierii Domnului, pe care o prăznuim astăzi, aduce în fața noastră bucuria biruinței lui Hristos asupra morții. Această bucurie este însoțită anul acesta de îngrijorarea legată de războiul din vecinătatea țării noastre, dar și de nădejdea venirii unor vremuri mai bune. Atenția ne este îndreptată spre cei aflați în luptă fratricidă, spre cei care suferă, spre mai marii lumii, nutrind în sufletele noastre speranța ajungerii la o înțelegere și la reșezarea păcii. În același timp, mulți dintre noi ne întrebăm: Eu ce fac în această situație? Cum mă implic? Am eu vreun rol în toată această dezlănțuire a răului?

Primul gând ne duce, cu siguranță, spre refugiații pe care îi putem ajuta. Și se cuvine să le mulțumim celor ce și-au deschis inima și casa pentru cei care au călcat pragul țării sau pentru cei aflați în zone de război. S-a înmulțit, deopotrivă, rugăciunea și, prin aceasta, starea noastră de creștini s-a dovedit a fi mărturisitoare.

La acestea și la cele asemănătoare acestora se cuvine a adăuga un lucru fundamental, și anume: asumarea, prin pocăință, a responsabilității noastre pentru tot ceea ce se întâmplă în acest război și în toate tragediile prin care trece lumea. Pocăința, ca întoarcere a noastră către Dumnezeu, este cel mai adânc mod de cinstire a Învierii Domnului și cea mai reală contribuție pentru pacea lumii.

Drept-măritori creștini,

Realitatea Învierii lui Hristos constituie fundamentul credinței noastre: „*Dacă Hristos n-a înviat, spune Sfântul Apostol Pavel, zadarnică este [...] credința voastră*”¹. Fiind așezată în centrul vieții, Învierea Domnului luminează, adâncește și influențează tot ceea ce există: „*Acum toate s-au umplut de lumină, rostește cântarea liturgică, și cerul, și pământul, și cele de dedesubt*”². La rândul său, Sfântul Ioan Gură de Aur exclamă în această noapte sfântă: „*Nimeni să nu se teamă de moarte, că ne-a izbăvit pe noi moartea Mântuitorului și [...] Înviat-a Hristos și viața stăpânește*”³. Întunericul din lume, conflictele dintre oameni și popoare și toată descătușarea întunericului sunt cauzate de respingerea Învierii, de neraportarea la Înviere sau de credința formală în Înviere.

De mai multe ori, ne raportăm la Învierea lui Hristos ca la un eveniment pur istoric, ce a avut loc la Ierusalim cu două mii de ani în urmă, fără o legătură directă cu noi înșine, cu viața noastră. De aceea sărbătoarea Sfintelor Paști este văzută doar ca o cinstire a acestui eveniment. Dincolo de această atitudine, bună în sine, dar nedeplină, adăugăm bucuria meselor, a întâlnirilor în familie, între prieteni, a drumețiilor în aer liber și, poate, un ajutor pentru cei aflați în nevoi.

Într-o atare concepție despre Înviere, înțelegem de ce există atâta dezbinare, atâta război între frați. Desigur, conducătorii popoarelor au rolul lor foarte important pentru tot ceea ce se întâmplă în lume, dar și noi, creștinii, avem responsabilitatea noastră și încă una deosebit de mare.

De aceea, se cuvine ca în această zi sfântă de Paști să ne oprim o clipă din iureșul vieții și să ascultăm glasul lui Dumnezeu din Scriptură, din Sfinții Părinți și din rugăciunea Bisericii, mărturisindu-ne despre puterea Învierii.

„Opriti-vă și cunoașteți că Eu sunt Dumnezeu!”⁴ Dumnezeu ne cheamă să-L cunoaștem pe El și „puterea învierii Lui”⁵. Hristos n-a înviat pentru Sine, ci pentru noi, pentru ca și noi să ajungem la propria înviere. Învierea Lui este putere, este energie, este realitate care pătrunde osatura sufletească și trupească a celor care ard în inima lor⁶ de credință, nădejde și dragoste pentru Domnul.

Starea de pocăință și Tainele Bisericii sunt poarta și calea⁷ prin care viața lui Dumnezeu, puterea Învierii lui Hristos devin viața noastră și energia învierii noastre.

Iubiți credincioși,

Omenirea de astăzi, mai mult ca oricând, are nevoie de oameni cuprinși de duhul pocăinței, de oameni care se împărtășesc de viața lui Dumnezeu prin Tainele Bisericii, de „fii ai învierii”. „Pocăința este ușa care scoate din întuneric și

duce la lumină”, mărturisește Sfântul Simeon Noul Teolog⁹. Pocăința este mult mai mult decât regretul pentru păcatele săvârșite, deși mare este și lucrul acesta. Pocăința este întoarcerea minții și a întregii noastre ființe către Dumnezeu cel viu pe Care-L descoperim în trăirea conform Evangheliei, în Euharistie, în starea de jertfă. Pocăința este lăsarea deoparte a busolei minții noastre, ghidată de înțelepciunea lumii acesteia¹⁰, și însușirea „gândului”¹¹ lui Hristos pentru a ne fi singura călăuză, „Cale, Adevăr și Viață”¹².

Este vremea întoarcerii acasă, la casa Tatălui. Reașezarea Evangheliei în centrul vieții noastre este o urgență absolută. Aprinderea în noi a focului mistuit de dor, și durere, și așteptare pentru Dumnezeu cel viu constituie o smerită, dar decisivă contribuție pentru echilibrul situației din lume.

Puterea acestei întoarceri către Dumnezeu n-o avem în noi, în efortul voinței noastre. O primim din taina Întrupării, Răstignirii, Învierii, Înălțării Domnului nostru Iisus Hristos, din dragostea lui Dumnezeu Tatăl și din împărtășirea Sfântului Duh. De la Dumnezeu, prin Tainele Bisericii, primim puterea întoarcerii spre Dumnezeu. De la Cel ce „S-a culcat în peștera și în ieslea necuvântătoarelor”, spune Sfântul Ioan Gură de Aur, primim puterea de a-L primi pe Hristos în „ieslea necuvântătorului (nostru) suflet și în întinatul (nostru) trup”¹³. Prin „Crucea, piroanele, sulita și moartea” Domnului

Hristos sunt „omorâte patimile (noastre) cele trupești care (ne) strică sufletul”. „Îngroparea” lui Hristos este puterea pe care o primim pentru a „îngropa sfaturile noastre cele viclene prin gânduri bune” și „a risipi duhurile cele viclene”. Prin „Învierea cea de a treia zi” a Domnului Hristos suntem și noi, „cei alunecați în păcat”, ridicați la starea de suflete înviate. Taina „Înălțării la cer” a Dumnezeului-Om, Iisus Hristos, poartă în sine, prin „împărtășirea cu Sfintele Taine”, realitatea așezării noastre „în partea cea de-a dreapta a celor mântuiți”. „Pogorârea Mângâietorului Duh” aduce puterea transformării noastre în „vase cinstite”, în „locaș al venirii” Sfântului Duh¹⁴.

Iubiți frați și surori întru Hristos-Domnul

Întoarcerea noastră prin pocăință la Dumnezeu, altoirea noastră pe realitatea Învierii lui Hristos, care devine puterea învierii sufletelor noastre, constituie participarea noastră la pacea și echilibrul lumii. Un om cu suflet înviat dăruiește lumină și putere lumii întregi. „Râuri de apă vie vor curge din pântecele lui”¹⁵, spune Hristos. Apa cea vie, adică Duhul Sfânt, se răspândește dintr-un astfel de suflet ca un râu și adapă părțile cele mai uscate ale lumii. Și cu cât se înmulțește numărul celor cu suflete înviate, cu cât crește intensitatea trăirii lor launtrice, în aceeași măsură lumea își regăsește balanța și armonia. Cu cât mai multe

suflete cuprinse de Înviere, cu atât mai puțină moarte în lume. Cu cât mai mulți oameni ai Învierii, cu atât mai multe părți ale lumii eliberate de întuneric și cuprinse de lumină.

În noaptea de har și binecuvântare a Sfințelor Paști, ne îndreptăm mintea și inima către Dumnezeu, rugându-L să aibă milă de noi, să ne ierte de prea grelele noastre păcate și să ne dăruiască puterea întoarcerii către El. Rugăciunea noastră către Dumnezeu să cuprindă pe toți cei întristați și deznădăjduiți, pe văduve și orfani, pe cei plecați din casele lor. Inima noastră să se lărgească¹⁶ pentru a-i cuprinde pe toți, prieteni sau dușmani, pe cei din neamul nostru, precum și pe cei străini.

Să alergăm, așadar, la Dumnezeu. El să ne fie alinare în suferință, izvor de răbdare și putere în lupta vieții. Cu Dumnezeu, prin Dumnezeu și împreună cu Dumnezeu devenim și noi biruitori asupra morții, păcatului și răului din noi și din lume.

Lumina Învierii lui Hristos să pătrundă până în ungherele cele mai adânci ale ființei noastre, să alunge de acolo întunericul și să ne scoată la liman.

Bucuria Sfințelor Paști să cuprindă tot mai multe inimi și suflete. Bucuria cea adevărată, izvorâtă din puterea Crucii, să ajungă și la cei întristați de lângă noi sau din îndepărtări, dăruiindu-le un strop de mângâiere, o rază de nădejde și puterea de a merge mai departe.

Așezându-vă la inimi aceste gânduri, vă îmbrățișez cu dragostea lui Hristos pe fiecare în parte și pe toți laolaltă și rostesc împreună cu toată suflarea creștinească:

Hristos a înviat din morți,
Cu moartea pe moarte călcând,
Și celor din morminte,
Viață dăruindu-le!

Al vostru către Dumnezeu rugător,

Mitropolitul Moldovei și Bucovinei

STIRIBESURSERIO

Note bibliografice

- ¹ 1 Corinteni 15, 14.
- ² Stihira a doua, cântarea a treia a Canonului Învierii, în *Penticostar*, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1999, p. 16.
- ³ „Cuvânt de învățătură”, Utrenia Învierii, în *Penticostar*, p. 25.
- ⁴ Psalmi 45, 10.
- ⁵ Filipeni 3, 10.
- ⁶ Cf. Luca 24, 32.
- ⁷ Cf. Panayotis Nellas, *Omul – animal îndumnezeit. Perspective pentru o antropologie ortodoxă*, studiu introductiv și traducere de diac. Ioan I. Ică jr., Ed. Deisis, Sibiu, ²2009, p. 157.
- ⁸ Luca 20, 36.
- ⁹ Simeon Noul Teolog, *Cateheze. Scrieri II*, studiu introductiv și traducere de diac. Ioan I. Ică jr., Ed. Deisis, Sibiu, ²2003, p. 293.
- ¹⁰ 1 Corinteni 1, 20.
- ¹¹ 1 Corinteni 2, 16.
- ¹² Ioan 14, 6.
- ¹³ Rugăciunea a doua din Canonul Sfintei Împărtășiri (a Sfântului Ioan Gură de Aur).
- ¹⁴ Cf. Rugăciunea a treia din Canonul Sfintei Împărtășiri (a Sfântului Simeon Metafrastul).
- ¹⁵ Ioan 7, 38.
- ¹⁶ Cf. 2 Corinteni 6, 13.

© Editura DOXOLOGIA, Căminul Vodă 51, 700038, Iași
Tel: (0232)216693, Fax: (0232)216694
<http://editura.doxologia.ro>; E-mail: editura@doxologia.ro